

HANGYA

A pénzügyi helyzet és teendőink.

Az általános pénzügyi helyzet képe a lehető legsivárabb. E helyzetet a pénz, mint fizető eszköz, teljes hiánya jellemzi. A tőkék teljesen kötött helyzetben vannak munkátlanokra ítélve. A pénzforgalom, vagyis a gazdasági életünk vérkeringése csaknem kiszikkadt, akadozó lélegzettel kapkodnak vállalatok pénz után, mely egyedül képesíthetné őket hogy kötött vagyonaikat és tőkéjüket ismét mozgásba hozhassák. Kínálva kínálgatják áruikat, de mindenki csak hitelbe tudna vásárolni, ezt pedig a gyárak és az importörök már nem képesek nyújtani, mert rájuk nézve a készpénz eladás már életkérdés, mert fizetési kötelezettségeiket nem áll nekik sem módjukban másként teljesíteni. Olyan cégek fizetésektelenségéről olvasunk, melyeknek vagyonuk messze túlhaladja tartozásaik összegét, de a készpénz és a további hitel hiánya miatt nem képesek eleget tenni fizetési kötelezettségeiknek.

Természetes, hogy közgazdasági életünk ezen lélegzetrabló helyzetének következményeit a szövetkezetek és velük a „Hangya“ központ is érzi, amint-hogy nincs az a független vállalat, legyen az ipartelep, pénzintézet, kereskedő stb., aki az általános pénzügyi helyzettől függetleníteni tudná magát, akit munkája és feladatai végzésében komolyan ne akadályozna, ne hátráltatna a készpénzhiány.

A központban tömörült Hangya szövetkezeteknek nagyon ügyelni kell tehát készpénzükre, egész szervezetünk vérkeringésének biztosítása érdekében és legmesszebbmenő intézkedésekkel kell küzdeniök mindenfajta tőkekötöttség ellen, mert így követeli ezt meg saját és központjuk és a központon keresztül összes testvér-szövetkezeteink érdeke. Ma minden hitelképesség, ingatlanok, földek jelentősége eltörlődött már a „készpénznek, jelentősége mellett, mely nélkül megáll az üzemek lélegzése. A készpénzből, mely eddig csak egy másodrangú gazdasági segédeszköz volt, egy pusztán „fizető eszköz“, ma gazdasági tényező lett, ma nem lehet fizetést csak készpénzzel teljesíteni. Várakozási idő nincs, hitel nem nyújtható, mert aki hiteltel, nem tud azonnal fizetési kötelezettségének megfelelni.

Közgazdaságunk, amely a XX. szá-

zadban fejlett hiteléletén duzzadt meg és nőhetett egyedül akkorára, amekkora zuhanásszerűen csuszik vissza a hitelélet fokozatos megszűnésével a pénzgazdálkodás elsődleges fiatalabb korszakába, melyet a vállalkozásnak, a kereskedelemnek és a munkának aránytalanul kisebb és fejletlenebb méretei jellemznek, amely méretek szűk korlátai és szegényes gazdasági feltételei között csak azok a vállalkozások állhatnak meg rendületlenül, akik dolgozó tőkéjüket hosszabb ideig nem kénytelenek lekötve tartani, hanem rövid időközökben folyékony készpénzzé tudják alakítani és a készpénz forgalomnak állandóságát biztosítani tudják.

Ezek a megfontolások bennünket, szövetkezeteket, a következő intézkedések szigorú keresztülvitelére kell késztesse.

1. *Kintlevő hiteleinket sürgősen hajtsuk be, minden ellentmondó argumentálás a mai pénzügyi viszonyok között helyét már meg nem állhatja. A kihitelezés csak bajt okozhat a tőke lekötésével, jót semmit.*

2. *Következik ebből, hogy árukészletünket csak készpénzért hozzuk forgalomba akkor is, ha annak következtében a forgalom visszaesésével kell számolni. Gondolnunk kell arra ugyanis, hogy előbb-utóbb eladott készletünket, kizárólag csak készpénzen eszközölt beszerzéssel pótolhatjuk.*

3. *Jövőbe látással és tervszerű munkával becsüljük meg a rendelkezésünkre álló készpénzt és ne vigyük azt ránk és sorsunkra nézve idegen beszerzési forrásokhoz, ahonnan soha vissza nem kapjuk, hanem tömörítsük központi szervezetünkbe, a „Hangya“-ba a legtudatosabb elhatározással, mert ezzel mozgási lehetőségeinket sokkal jobban biztosítjuk. A központ ugyanis ez esetben mindig oly helyzetben lehet, hogy hitelt szükség esetén akkor is tud az erre reászoruló testvér szövetkezeteknek bizonyos határok között biztosítani, ha sehol máshol hitelt már nem nyújthatnak.*

4. *Tagjaink között az őszi és téli jolyamán a legerősebb nevelő és felvilágosító munkát végezzük, hogy a helyzet ismeretében készpénzüket a szövetkezet rendelkezésére bocsássák, a készpénzvásárlással, az üzletrészjegyzéssel és a tagkölcsonokkal, vagy árubeszerzési előlegek formájában.*

5. *Ezzel kapcsolatosan iparkodjunk*

összes adósságainktól szabadulni, a központi tartozásokat letörleszteni, hogy a központ is potosan tudjon fizetési kötelezettségének eleget tenni és a készpénzen eszközölhető beszerzésekhez fizető eszközökkel mindig rendelkezzenek.

A szövetkezet, mely fenti intézkedéseket idejében megtenni elmulasztja, a pénzügyi viszonyok nyomása alatt minden valószínűség szerint pénzzavarok közé fog jutni, anélkül, hogy segítségre bárhonnán is számíthatna. Az előrelátás hiányának és tájékozatlanságának következményeit mindenkinek önmagának kell vállalnia, mert a segítséghez készpénz erő szükségeltetnek, amivel pedig ma bárki és legfeljebb csak a neki is szükségelt mennyiségben rendelkezik.

Legyünk tehát óvatosak, előrelátók és védekezzünk gyors és szigorú intézkedésekkel a mai általános gazdasági és pénzkrisis fenyegető válságai és általános beteg helyzete közepette. Tömörüljünk és a rendelkezésre álló készpénzt becsüljük meg, ne kössük le nem kelendő árukban, hitelekben, boltos- és pénztárhiányokban ne hevertessük a magas kamatok ellenére napokig pénztárunkban, hanem küldjük pénzes levélben központi szerveinkhez, ahol a nagybani árubeszerzésről ez esetben akadály nélkül tudnak számukra gondoskodni. Jusson eszükbe jelmondatunk, a nehéz időben összetartásban „szövetkezésben az erő“ és e jelmondatnak adjunk tettekkel, céltudatos munkával tartalmat is, mert így követelik meg saját kis és nagy érdekeink és jövőnk.

Dr. Harmath János.

Aruosztályunk közleményei

Közöljük szövetkezeteinkkel, hogy raktárainkat az alábbi rövidáru szezoncikkkel szereltük fel, mely árucikkek-ből a szövetkezetek ilyenemű szükségleteit is kellőképp ki tudjuk elégíteni. Felkérjük tehát a szövetkezeteket, hogy a rövidárukra vonatkozó megrendeléseket szintén adják fel az illetékes raktárhoz.

Raktárainknál kaphatók:

Patent gyermek harisnya fekete 1, 2, 3, 4, 6, 8, 10, 12-es számokban.
Férfi harisnya.
Női harisnya.
Férfi lábszárvédők.
Tennisz flanel 3 minőségben.
Flanel Barchetek vegyes színben.

Mosó Barchetek Goldberger vegyes színben.

Flanel kockázott bélés barchet.

Fekete Cloth I. a 130 cm. széles.

Mimi női gyapju szövet 140 cm. széles, szürke és eperszínben.

Goldberger kretonok vegyes színekben.

Sárga nyers molino 3 féle minőségben.

Fehér Chiffon I. a 2 féle minőségben.

Fehér vászon I. a vastag és közepeszálu.

Alsólepedő vászon 144 cm. széles.

Pique Barchet fehér 80 cm. széles.

Pique Barchet piros vagy kék csikkal.

Combine és többféle himzés.

Mosó férfiruha zeig sötétszürke.

Himzett Louisien fekete és sötétkék.

Inlet párnatok piros és kék csikos.

Inlet párnatok piros és kék egy színben.

Gummi lepedővászon dupla I. a rózsaszín.

Jola Goldberger, Lola Cosmanos, Almissa Rolffs mosódelin kendők szolid színekben.

Fekete sima terno fejkendő 2 féle minőségben.

Zsebkendők különféle kivitelben.

Iskola pamutok fehér 10, 12, 16, 18, 20.

Iskola pamutok barna, piros és fekete.

Kötő és himző pamutok többféle színben.

Nickelezett dohánytárcák.

Különböző pipák 13, 15, 20, 25, 30 cm.

Meggyfa pipaszárak 6, 8, 10, 12 cm.

Meggyfa cigaretta szipkák 8, 10, 15 cm.

Divat szipkák vegyes kivitelben.

Szemüvegek 4 féle minőségben.

Evőeszközök:

Zöldségvágó kés 2 féle nagyság.

Konyha kések hegyes és gömbölyű 3 féle nagyság.

Szuró kések vércsatornás 2 féle nagyság.

Szalámi vagy kenyérvágó kés.

Sonka vágó kés.

Cipőfűzők 95, 115, 135 cm.

Kőolajos fa és vashordók sürgős beküldése. Ismételten és nyomatékosan felhívjuk összes szövetkezeteinket, hogy a náluk levő kőolajos fa és vashordóinkat az illetékes raktárhoz leg-sürgősebben küldjék vissza, mert ezen hordóink csaknem mind kint vannak a szövetkezeteknél s így a beérkező kőolaj rendezéseket hordó hiányában nem tudjuk elintézni. Miután ezen árucikk az őszi és téli hónapokban fokozottabb keresletet képez, így szövetkezeteinknek kőolajjal való zavartalan ellátása céljából hordókészleteinket feltétlenül vissza kell kapjuk, hogy a rendeléseket azonnal elintézhessük. Amennyiben ezen sürgetésünkre sem kaphatnók vissza kőolajos hordóinkat, úgy kénytelenek lennénk a betétösszegek felemelésével felhívásunknak érvényt szerezni.

Minden szövetkezet tehát a Hangya kőolajos fa- és vashordókat legsürgősebben küldje vissza az illetékes raktárhoz.

Eladó az etédi szövetkezet utján nagyobb mennyiségű orsó és guzsaly háziipari cikk. Az orsók ára 2-20 és 2-50 leu között nagyságuk szerint. Mindazon szövetkezetek, melyeknél ezen há-

ziipari cikk keresett árucikket képez, szükségletüknek megfelelő mennyiségben rendeljenek orsót és guzsalyt közvetlenül az etédi (Atig, Udvarhely m. u. p. helyben) szövetkezettől.

Ügyvezetés.

Az utóbbi időben mind gyakoribbá válik, hogy egyes szövetkezetek a kitűzött és a hivatalos lapban meghirdetett időben évi rendes közgyűlésüket valamelyes ok miatt nem tarthatják meg. Legtöbbször az engedély hiánya akadályozza a szövetkezetet a közgyűlés megtartásában. A közgyűlések meg nem tartása és elhalasztása esetén a közgyűlés újbóli meghirdetése válik szükségessé, ami azonban költséggel jár, mert hiszen a hivatalos lap 1924 évben minden szövetkezet kötelező hirdetését az 1923. évi közgyűlésekkel kapcsolatosan már eszközölte s így ez évben a szövetkezetek minden újabb hirdetése csakis külön hirdetési díj felszámítása mellett történhetik, ezen költséget pedig azon esetek, ha a közgyűlést több alkalommal is meg kell hirdetni, csak növelik. *Felkérjük ennél fogva a szövetkezetek vezetőségeit, hogy az ellenőrökkel együtt kitűzött közgyűlésre az engedélyt idejében kérjék meg, hogy a közgyűlés napjáig azt megkaphassák s igyekezzenek minden más akadályt elhárítani a közgyűlés megtartása elől, nehogy a közgyűlést elhalasztva, újabb meghirdetés váljék szükségessé.*

Egyben felhívni kívánjuk a vezetőségek figyelmét arra is, hogy a közgyűlési hirdetéseket csak úgy tudjuk az alapszabályok szerint megállapított 8 nappal a közgyűlés előtt hivatalos lapunkban közzétenni, ha a közgyűlést legkevesebb két héttel megelőzőleg központunkhoz a közgyűlés hirdetésére vonatkozólag a szövetkezet értesítése beérkezik. Ennél rövidebb idő alatt a hirdetések pontos megjelenéséért nem vállalhatunk felelősséget es késedelmes beküldés mellett gyakran megtörténik, hogy a hirdetést meg kell ismételnünk, ami a szövetkezetnek csak újabb költséget jelent. *A közgyűlési hirdetések feladása tekintetében tehát kérjük tenntiekhez igazodni.*

Biztosítási osztályunk közleményei.

„Rozik Sándor pénztárnok“ aláírással egyik szövetkezetünktől folyó év november 7-én egy tűzkár bejelentés érkezett, amely szerint folyó év október 27-én éjjel a községháza udvarán tűz támadt és átharapózva a szövetkezet udvarára, ott elhamvasztotta a jégvermet, sertésolt és a korcsmáros 6 szekér takarmányát.

Azonban ez a levél nem volt keltevezve és a levélborlitékról sem lehetett megállapítani, hogy hol adatott fel és

így nem tudhatjuk, hogy a tűzkár, mely szövetkezetnél történt. Egy másik hiba az, hogy a tüzeset csak 11 napi késedelemmel jelentetett be.

Felkérjük Rozik Sándor pénztárnok urat, hogy sürgősen jelentse szövetkezetének címét, hogy a bejelentett tűzkár ügyében érdemlegesen intézkedhessünk.

Kérjük továbbá a szövetkezetek igazgatóságait, sziveskedjenek jövőben minden előforduló tűz- vagy betöréskár esetet 24 órán belül *táviratilag* bejelenteni és jelezni névszerint, hogy *hova való szövetkezet* teszi a jelentést.

Hivatkozással az 1924. évi aug. hó 5-én kelt körlevelünkre és az „Erdélyi Gazda“ folyó évi október hó 19-én megjelent 42. számára, értesítjük a szövetkezetek igazgatóságait, hogy a Hangya biztosítási vezérképviselőt szervezője Nagy Károly titkár, minden szövetkezeti székhelyet fel fog keresni az ügynökségek felállítása végett. Kérjük őt bevárni és addig sem a Gazdák Biztosító R. T. más közegével, sem pedig más biztosító társaság megbízottjával e tárgyban ne tessék tárgyalni, vagy megállapodni. Ugyanis nemcsak biztosítási érdek, de szorosán vett „Hangya“ érdek is, hogy minden szövetkezeti tag biztosítása ennél a „Hangya“ vezérképviselőnél legyen elhelyezve, mert ez a képviselő a „Hangya“ ellenőrzése alatt áll és a szövetkezeti tagok biztosításánál külön engedményeket ad.* A „Hangya“ folyó év október 19-iki 42. számában közöltek most megismételve, értesítjük a szövetkezetek igazgatóságait, hogy a „Hangya“ helyi képviselő ott is külön felállítandó és a vezetőség által a helyi képviselő ott is külön kijelölendő, ahol a „Gazdák“ Biztosító R. T.-nak már van más helyi képviselője.

Felhívás.

A tartolci (Társolt) „Hangya“ fogy. és értékesítő szövetkezet 1924. szeptember hó 28-án tartott közgyűlésén kimondta felszámolását.

Alólirott felszámoló bizottsági elnök felhívja mindazon érdekelteket, kiknek a szövetkezettel szemben bármilyen követelésük állana fenn, jelen hirdetés keltétől számított 6 hónapon belül jelentsék be követelésüket a szövetkezet felszámoló bizottságához.

Társolt, 1924. október 15.

Dredéan Jenő

felszámoló bizottsági elnök.

A „Hangya“ című mellékletet szerkeszté:

DR. SZENT-IVÁNYI ÁRPÁD

A melléklet tulajdonosa:

A „HANGYA“ SZÖV. KÖZPONTJA NAGYENYED

Kiadó:

TÖRÖK BÁLINT.

sz. E. O. E. titkára